



مشخصات طرح

دوره هشتم - سال سوم

شماره ثبت:

۴۷۱

شماره چاپ:

۱۲۳۳

تاریخ چاپ:

۱۳۸۹/۶/۲۷

نام دفاتر:

مطالعات اجتماعی

مطالعات حقوقی

مطالعات برنامه و بودجه

مشخصات گزارش

شماره مسلسل:

۲۱۰۱۰۵۵۳-۱

تاریخ انتشار:

۱۳۸۹/۹/۲۸

به نام خدا

اظهاری نظر کارشناسی درباره:

**«طرح اصلاح و الحاق موادی به قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان  
حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش  
مصوب ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹»**

**مقدمه**

روند جذب نیروی حق التدریس در آموزش و پرورش روند غیررسمی و به عنوان آخرین راه حل در جلوگیری از تشکیل کلاس بدون معلم، نمود یافته است. هرچند سال یکبار با مداخله مسئولان کشور و یا مجلس محترم و پس از رشد کمی تعداد معلمان حق التدریس، این گروه از فرصت استخدام برخوردار شدند. اکنون پس از جذب ۲۶۰۰۰ معلم حق التدریس در سال جاری و همچنین استخدام ۴۰۰۰۰ نیروی جدید از طریق آزمون استخدام در آموزش و پرورش، مراجعه و پیگیری نیروهای حق التدریس به صورت یک معضل اجتماعی نمود یافته است.

در خردادماه سال ۱۳۸۹ جهت زدودن ابهاماتی که در قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریس وجود داشت دو ماده به قانون مذکور افزوده شد. سپس طرح یک فوریتی اصلاح و الحاق موادی به قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی مصوب ۱۳۸۸ و ۱۳۸۹، به مجلس تقدیم و یک فوریت آن در جلسه علنی ۱۳۸۹/۶/۱۶ به تصویب رسید.

**سابقه قانونی**

۱. سابقه قانونی معلمان حق التدریس به قانون اجازه پرداخت حق التدریس سال ۱۳۰۲ مدیران و ناظمین مدارس برمی گردد، اما هیچگاه مجوز جذب نیروهای حق التدریس و پرداخت حق التدریس به منزله امتیازی برای استخدام تلقی نشده بود.

۲. برای نخستین بار مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۸۳/۱۰/۱ مجلس شورای اسلامی دولت را موظف به استخدام ۴۰ هزار نفر از معلمان حق التدریس نمود. این مصوبه در تاریخ ۱۳۸۳/۱۰/۹ مورد تأیید شورای نگهبان نیز قرار گرفت.

۳. در سال ۱۳۸۷ جهت الزام دولت به استخدام معلمان حق التدریس طرحی به مجلس ارائه شد که در نهایت در سال ۱۳۸۸ به عنوان «قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریس و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش» به تصویب رسید و براساس آن، با تعیین ضوابط و شرایطی مقرر شد تا دولت به استخدام افراد مذکور مبادرت ورزد.

## تأثیرات طرح

### نقاط قوت

۱. تعیین تکلیف حدود ۴۰۰۰۰ نفر از نیروهای حق التدریس مشخص می‌شود.
۲. استخدام به صورت تدریجی و ظرف مدت پنج سال انجام می‌گیرد.
۳. رضایت اجتماعی و افکار عمومی را به دنبال خواهد داشت.

### نقاط ضعف

۱. افزایش ساعات بیکاری معلمان به علت وجود ساعات مازاد بر نیاز.
۲. با تصویب این طرح جذب نیرو از طریق حق التدریس تبدیل به روندی دائمی خواهد شد. در حالی که این شیوه چندان مطلوب نیست.
۳. ورود آموزشیاران نهضت سوادآموزی به آموزش و پرورش به لحاظ عدم آشنایی آنها با نیازهای دانش‌آموزان سنین ۶ تا ۱۸ سال باعث کاهش کیفیت آموزشی خواهد شد.
۴. در صورت استخدام ۲۳ هزار نفر نیروهای خرید خدمت آموزشی انبوه متقاضیان و مدعیان دیگر دولت و مجلس را تحت فشار قرار خواهند داد و نگاه به آموزش و پرورش به صورت بنگاه کاریابی در خواهد آمد.
۵. مواد (۲۴)، (۲۵) و (۲۶) طرح دارای بار مالی بوده و لذا مغایر با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی می‌باشد.

### جمع بندی

با توجه به نکات فوق و امکان استفاده از قوانین موجود به نظر نمی‌رسد ضرورتی بر تصویب طرح باشد، لذا رد طرح توصیه می‌شود.

معذک اگر اصراری بر تصویب طرح باشد پیشنهاد می‌شود طرح به صورت ذیل تغییر یابد:

### ماده واحد

مواد زیر به قانون تعیین تکلیف استخدام معلمان حق التدریس و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۸۸/۷/۱۵ الحاق می‌گردد.

**تبصره «۱»** - به استناد ماده (۸) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۸۸/۵/۱۸ آموزش و پرورش موظف است نسبت به معلمان حق التدریسی که تا قبل از سال ۱۳۸۸ به تدریس در آموزش و پرورش اشتغال داشته و مشمول قانون فوق الذکر نمی‌شوند، برای هر سال خدمت دو امتیاز و حداکثر تا ۲۰ امتیاز نسبت به سنوات خدمت برای آنها لحاظ کند.

**تبصره «۲»** - مشمولین واجد شرایط قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریس و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در طول پنج سال در صورتی که وزارت آموزش و پرورش پیش‌بینی استخدام از طریق آزمون استخدامی را داشته باشند، می‌توانند از امتیاز مذکور در این ماده واحد برخوردار گردند.

**تبصره «۳»** - امتیازات فوق حداکثر ۲۰ درصد از امتیاز نفر اول آزمونی است که آموزش و پرورش جهت به‌کارگیری نیروهای مورد نیاز خود برگزار می‌کند.

**تبصره «۴»** - آموزش و پرورش در صورت نیاز می‌تواند افرادی که از طریق شرکت‌های خدماتی در سال ۱۳۸۸-۱۳۸۹ با آموزش و پرورش همکاری داشته با رعایت ماده (۸) قانون تعیین تکلیف استخدامی معلمان حق التدریسی و آموزشیاران نهضت سوادآموزی در صورت داشتن صلاحیت علمی و عمومی به صورت حق التدریسی کماکان به‌کار بگمارد.